

48 iudicem per viam querelæ agitur, quod eum auctorem comitatur l. 1. & toto tit. C. si reus vel accusatus mortuus fuerit, eius pœna, prout
 49 est attentatorû reposio, quatenus nullitatem continet cap. si religiosus, ibi, in pœnam, de electione lib. 6. l. senatus ff. de contrah. empt. Bart. in l. turpia ff. de lega. 1. & in l. prator ait ff. de noui oper. num. l. 1. ff. de his qua pro non scriptis. Bart. in l. nemo martyres. C. de sacros. & in l. non dubium C. de legibus. latè Felin. in cap. 2. volum. 1. de testam. post Ab. in cap. cognoscentes colum. 2. de constitut. latius Vantius tractatu de nullit. sentent. tit. quid sit nullitas. num. 14. & 15. nullo modo potest auctorem definitû egredi, & successorem subrogatum comprehendere: hoc etiam argumento vitur Flamin. Pari. de resq. benef. lib. 1. quest. 16. num. 39. ad hoc, vt resignatarius non teneatur purgare attentata facta à prædecesore resignante, quia ille in nullo deliquit, & per consequens pœnam non meretur.
 Caterùm & euidentius probatur, quoniam in pœnalibus & odiosis subrogatus non sapit naturam principalis, nec fit extensio ad illum, qui verè non fit talis, sed fictè & representatiuè tantum, textus est in l. multa ff. de conditio. & demonstr. Anton. Gabriel commun. opinion. tit. de regul. iur. concl. 2. à n. 59. lib. 6. Prosper. Farinac. practic. quest. crim. 1. tomo quest. 24. à num. 28. Rolan. à Valle cons. 59. à num. 52. volum. 3. fol. 229. & dicit Bald. in l. cum propo. circa fi. Cod. de hered. institut. dicens quòd casus pœnales non recipiunt interpretationem extensiuam, seu similitudinariam, per d. l. multa. & in l. testam. ff. de conditio. & demonstr. Alex. consil. 113. col. fin. vol. 2. Decius consil. 290. colum. penult. & rursus consil. 273. colum. si in princ. & in consil. 406. in fin. Curtius iunior cons. 119. colum. penult. optimè etiam idem Bald. in l. Gal. §. & quid sit tantum colum. 3. vers. ex hoc infero ff. de liber. & posthu. & post alios Aimon. de antiquitat. temp. 4 p. num. 77. Ricc. consil. 143. volum. 5. ergo ad iudicem successorem & subrogatum in locum demortui, cum in rei veritate non sit, qui grauamen & violentiam intulit, sed per fictionem & representatiuè; extendi non debet decretû violentiæ, & regalis prouisio.
 Et vitimò pro hac parte facit. nam in tribunali Regio nulla de hoc successore mentio facta est, sicuti fieri nec debet, nec est necesse: cum ipse non attentauit, nec decretum violentiæ de eo loquitur, nec prouisio eius virtute expedita iudici grauanti intemanda de successore mentionem facit, nec cantat, ergo in ipsum exequi nefas est, & omni iure oppositum, Corneus cons. 131. in hac consultatione lib. 4. in principio plenè Iaf. in l. Iulian. in fine prim. ff. de verbor. obligat.

Bal. in cap. per venerabilem de electione Alex. consil. 52. num. 13. lib. 4. Curtius Senior consilio 55. num. 23. Iaf. consil. 29. colum. fi. lib. 3. latè Boërius decisi. 221. n. 4. Bald. in c. Rodolph. de rescrip. Angel. in l. fin. C. de falsa causa adiecta l. Cardin. Tusc. lit. 1. concl. 240. n. 48. & 49. & 55. cum sequentibus, extra quos plures alios adduximus infrà 4. part. cap. 8. à n. 42. cum sequentibus, & à principio per totum illud cap. de re hac agitur, vbi multa ad propositum videnda, ergo iste successor & subrogatus virtute decreti violentiæ & prouisionis Regiæ compelli non potest ad rependum ea, quæ suus prædecessor attentauit; cum de eo non cantet, nec mentionem aliquam faciat prouisio.
 Contrariam tamen sententiam & opinionem, imò quòd iudex successor in iurisdictione, tribunali seu iudicio omnino teneatur tenorem prouisionis Regiæ adimplere, attentatæque à suo prædecesore, reponere cum effectus & appellatori deferre, libenter amplector, & vt verior probabo, tum ex philosophica & fundamentali illa ratione, quam ad plurimos casus decidendos considerauit acutè Iuriconsultus in l. proponebatur 76. ff. de iudiciis, nempe; quòd cuius rei species eadem est (hoc est forma, vt explicat gloss. fin. ibi) eadem res esse censetur; quantumcumque circa ipsam materiam aliqua commutatio cõtingerit, hincque decidit ipse Iureconsultus; quòd si plures dari sint iudices in aliqua causa, & postea aliqui vel etiam omnes mutati fuerint, nihilominus eadem dicitur causa, ibi, Ex his iudicibus qui in eadem re dati essent, nonnullos (causa audita) excusatos esse, inque eorum locum alios esse sumptos, & quæretatur singulorum iudicium mutatio, eandem rem, an aliud iudicium fecisset: respondi non modo, si vnus, aut alter, sed si omnes iudices mutati essent, tamen & rem eandem, & iudicium idem, quod antea fuisset, permanere, nec in hoc solum euenire, vt (partibus commutatis) eadem res esse existimaretur, sed & in multis cæteris rebus, & c. circa quam rationem pulchrè exornat Alciatus lib. 6. Parergon cap. 17. Aristot. lib. 3. polit. c. 2. Cicero lib. 2. academicarum questio. Plutarch. de sera namin. vindicta & in Thesop. Cagnolus in l. 2. num. 257. de pactis inter empto. & vendi. gloss. & Doctores communiter in d. l. proponebatur & in l. proponendum, §. si autem utraque ad medium C. de iudiciis & in leg. fin. Cod. de sentent. & re iudi. Bart. in l. 2. num. 1. C. de action. & obligatio. & in l. ab executeore n. 9. ff. de appell. latè & optimè Petrus Barbosa in commentar. ad titul. ff. de iudici. circa interpretatione d. l. proponebatur. Burgof. de Pace in l. 1.

in l. 1. Tauri. n. 427. Lancelot. Robert. in tract. de attent. 3. p. cap. 27. n. 52. & sequentibus. Milanens. decisi. Sicilia 2. n. 27. & 29. Felix Phcebus conf. 118. n. 2. crimi. qui quidem & infinitè penè alij statim citandi hanc probant conclusionem; vt per mutationem iudicis eadem, non diuersa manet iurisdictione, eademmet causa, idemque iudicium, & idem tribunal, sicut & in alijs pluribus exemplis hoc ipsum, & isthæc identitas considerantur, vt per mutationem & variationem personarum, qualitatibus vel accidentibus, non mutetur res. vt de ciuitate, collegio, Ecclesia, dignitate & præbenda per d. l. proponebatur.
 57 probant Niconic. in rubr. à n. 14. ff. de noui oper. nuntia. Mandos. cons. 91. n. 5. & 6. Aluarat. in cap. 1. §. 1. n. 1. ad fin. de alienatione feudi Bart. in leg. de quibus num. 14. ff. de legibus & l. 1. numero 9. ff. de iuris. omnium iudi. Roman. consil. 436. num. 8. Paulus Castrenf. consil. 389. col. 2. post princ. lib. 1. Felin. in cap. consilium n. 1. de iudiciis. Bal. in cap. publicato num. 12. de electione. Gregorius Lopez. in l. 5. tit. 15. part. 2. Emanu. Rod. quest. regular. quest. 26. art. 1. ad fin. & singillatim Barbosa in d. leg. proponebatur. Menoch. consil. 219. numero 14. lib. 3. facit l. quid tamen §. 1. quibus modis usus fructus amittatur leg. grege d. l. & si grege. l. si ita legatum §. si ff. de lega. 1.
 Qui quidem asserunt; Quòd iudex successor in iurisdictione & tribunali idem reputatur, ac prædecessor, cum in eius locum substituitur, & subrogetur, & ob id potest is iudex idem facere, quod poterat ille, cuius loco fuit subrogatus l. 2. C. de eo, qui vicem alterius gerit. exornat Alex. in l. 1. num. 53. de off. eius. Petrus Barbof. in commentar. ad tit. de iudi. in l. si longius 18. in princ. per text. ibi n. 43. & 44. & post alios in bono casu probat Couar. pract. qua. c. 11. sub num. 2. ad fin. vers. postremo illud, & suprâ à n. 1.
 Et ideo terminus & tẽpora præstituta primo iudici ad causam determinandam, iuxta l. 2. §. sed si iudex de iudi. eadẽ censentur præstita successoris & subrogato l. iudex 32. ff. de iudiciis. non enim iudex tanquam priuata persona attenditur, & consideratur, sed tanquam minister iustitiæ, quam gerit, & tanquam administrator dignitatis, & tribunalis, quod representat, quisquis autem sit etiam in infinitum, omnes eiusdem rei administratores sunt, vnam rem met, alienam tamen gerentes, quippe tribunal, dumtaxat, (quod semper durat & permanet) & est in consideratione.
 Prout videmus; quòd licet in appellatione requiratur expressio nominis iudicis à quo, tamen satis est, vt contineat nomen dignitatis iudicis, puta appello ab auditore Salgado de protect. Reg. Tom. I.

Camera, ab Episcopo, Salmantino, & c. B. in l. 1. §. si n. 6. vers. super secundo. Rebuff. in tract. de appella. in præfatione n. 29. tomo 3. fol. 477. Geminian. in cap. Roman. §. cum autem de appella. in 6. Sigismund. Efecacia in tractatu de appell. quest. 6. à num. 43. qui à n. 49. & 50. dicit; quòd licet sit necessarium, vt in appellatione exprimat nomen iudicis ad quem appellatur; tamen sustinetur appellatio, si contineat nomen dignitatis, & tribunalis, puta, appello ad Archiepiscopum Compostellanum, ad Archiepiscopum Tolletanum, & c. quia tribunal & dignitas, cui iurisdictione coheret, & propria est, potius attendi debet, quam persona administratoris, Gemina. & Philipp. in cap. cum verò n. 1. de appell. in 6. lib.
 Hinc inferitur; quòd iudex datus loco demortui, minimè illum representat, sed tantum dignitatem, quæ est corpus quoddam fictum, quod comprehendit subiecta, tanquam membra illius corporis ficti, l. mortuo ff. de fideius. s. Barbof. in l. qui factus §. fin. n. 3. ff. de pœnis. Barbof. in d. l. proponebatur n. 24. & sequentibus. quando igitur superest forma illius corporis ficti, semper censetur idem corpus, licet partes mutentur, vt dictum est, & probatur in leg. grege & leg. & si grege ff. de legat. Barbof. dict. numero 24. quapropter licet iudicis demortui locum occupet nouus iudex, illum tamen non representat, quia iuris sui nulla reliquæ vestigia, sed tribunal, quod nunquam moritur, cuius vices gerit, & iurisdictionem administrat. prout videmus in tutore minori dato, aut in procuratore, quem dominus constituerat, quo mortuo & alio subrogato in locum demortui, non tamen eius gerit vices, nec representat, sed dumtaxat pupillum, aut dominum viuentem, nec gerit res & negotia pupilli tanquam res tutoris mortui, & licet æqualem, imò eandem potestatem recipiat successor, non tamen à mortuo recipit, cum iam sua sit extincta, sed à domino & tribunali, cuius ossibus radicata est, & viget. optimè faciunt quæ Couarruias var. resolutio. libro 2. c. 15. sub n. 6. vers. ego verò considerandum. & sequentibus.
 Et ideo licet iudex prædecessor & successor diuersi sunt personarum respectu: eo tamè habito ad administrationem, & ad cõequalitatem potestatis verè idem sunt, & reputantur attenda veritate, & rerum natura, notat Bart. in l. ab executeore num. 9. ff. de appellat. per quem idem dicit Barbof. in d. l. proponebatur sub num. 16. & per eundem Bart. melius Burgos de Paz in l. 1. Tauri num. 427. vbi dicit quòd successor verè idem iudex reputa

67 reputatur, & per eundem Bart. idem affirmat optimè Auilles in cap. 1. prelo. num. 20. *vers. sed in contrarium.* vbi dicit, quòd quando accipimus iudicem pro iurisdictione, seu tribunali, vt in his casibus, verè eundem esse iudicem, & iudicium, quia hoc non competit successori, & subrogato, vt priuato, sed vt iudici, ad differentiam hæredis, qui non est verè idem quod defunctus, sed fidei.

68 Ex qua ratione prouenit; quòd iudex successor potest taxare expensas, quas sibi taxandas iudex prædecessor in sententia à se lata referauit; item & eundem successorem posse dubiam prædecessoris sententiam interpretari, vt docet Bart. in d. l. ab executore. cui perique alij consentiunt, quorum illic Alexand. in additionibus, memor est, & singulariter idem Alexand. in l. stipulantem §. 1. ff. de verbo. oblig. colum. 3. quo loco recenset tenentem contrariam sententiam, quasque niritur conciliare Burgos de Paz in l. 1. Tauri sub numero 427. tenet etiam Ioannes Ferrariensis in tractatu de appellat. cap. 5. numero 53. & num. 57. cuius est farina, statutum à Decurionibus editum, ab eorum successoribus, vel à populo esse explicandum, & declarandum, ita docet Bar. in l. omnes populi 3. q. 6. prin. & ibidem palam placet Ioanni Francif. de Ripa in l. ex facto colum. 2. ff. de vulgari. ad quod allegant text. in leg. ab executore ff. de appella. & eis lucidè adhæret Carolus Ruinus in consilio 38. numero 9. lib. 1. Burgos de Paz in l. 1. Tauri numero 425.

70 Qui quidem in num. 426. *vers. sed tamen cum Bart. in l. ab executione in principio col. 3. ff. de appella.* respondit mirabiliter, ad illam difficultatem ortam ex illa regula, quòd ius declarandi, seu interpretandi ad hæredem & successorem non transit, cum ex arbitrio disponens pendeat, vt in l. inter stipulantem §. Stichum de verbo. oblig. quia cum hoc ius declarandi non pertineat ad iudicem successorem, vt priuatam personam, sed tantum vt officialem iustitiæ ministrum, & iudicem, hoc enim solum successoribus officium gerentibus, iure concedi videtur, quia successor verè idem iudex reputatur. quod & eandem responsionem repetit sub num. 427. *vers. nec obstant iura.* in hæc: Nec obstant iura, quibus cauetur declarandi ius ad hæredes non transire; quia non obtinent, cum iure proprio hæredibus vel successoribus, ius ipsium declarandi competit, vt in d. l. ab executore. quam doctrinam nota, quia mirabilis est.

Ex quo fonte fluit, quòd iudex successor, seu aliter datus loco alterius, & in eius defe-

ctum, causam assumit in eodem statu, eamque determinat ex eadem actis, textus est in l. mortuo iudice. ibi, idem eum, qui subditus est sequi oportet, & c. ff. de iudi. & ibi tenet gloss. verbo idem. text. in l. fin. & ibi gl. optima Cod. de senten. & re iudi. c. si quis Episcopum. 2. q. 3. glossa in l. si vt proponis. verbo denuo Cod. quomodo & quando iudex. gloss. fin. in l. si expressum ff. de appella. Iacobinus in l. si longius in princ. num. 4. Immola in leg. cum querebatur num. 10. ff. de re iudic. Angel. Aretin. in l. si expressum n. 45. de appell. plura iura allegat Odofredus in d. l. mortuo iudice. & eleganter profequitur Brissonius in tract. formularum lib. 5. pag. 513. Barbof. in d. l. si longius in princ. n. 45. optimè Marquess. de commiss. 1. p. c. 3. n. 43. Decius consil. 449. n. 20. & facit in terminis Conc. Trid. sess. 24. de reformat. c. 20. & quæ in eius comprobationem adduxi 4. p. c. 2. n. 65. & Zerola in praxi Episcop. 1. p. verbo instantia. §. 4.

Et eodem modo procedit successor, quo processit prædecessor leg. properandum Cod. de iudicijs. Lancelot. Robert. de attent. 3. part. cap. 27. numero 53. quia acta facta coram vno iudice fidem faciunt coram alio, si sit successor in eodem tribunali. ita plures referens sequitur Petrus Philipp. Cornueus in leg. gesta numero 5. Cod. de re iudi. Christophorus de Paz in tractatu de attentat. c. 32. num. 40. cui conducit, quòd acta facta coram vno iudice, in casibus, quibus probant & fidem faciunt coram alio: semper debent intelligi, si reproducantur, aliàs non, secundum Alex. consil. 82. *vers. 2. n. 4. & 5. lib. 1.* Apostilla 1. ad decisionem Capella Tholosa 198. intelligitur, vt coram subrogato iudice non requiratur huiusmodi productio, sed iussio dumtaxat ipsorum actorum, secundum las. in l. 2. n. 14. *vers. ex tertia lectura C. de edendo.* sequitur Cardin. Tusc. pract. conclu. tom. 1. litera A. conclus. 91. num. 5. qui etiam ibi numero 1. post Bald. consilio 147. inuentarium hæredis in fin. versiculo sequitur videre lib. 4. inquit; quòd acta coram vno arbitro gesta, 76 probant coram successore, in quem partes compromiserunt; quando acta sunt publica, & actum respiciunt, quare iudex executor successor perficit executionem, quam 77 inceptam reliquit suus prædecessor, secundum Baldum in leg. fin. Cod. de fructib. & litium expens. Bartolus in leg. successores Cod. de suscepto. & arcar. libro 10. Auen. in leg. Fabiana ff. de manumif. Guido Papæ decisione 535. Montalb. 69. in l. 4. titulo 17. libro 4. Fori. Bald. Immola, & Alexand. in leg. fin. ff. de iurisdictione omnium iudic. las. in leg. more numero 22. eodem. Decius consil. 492. n. 5. volum. 4. Boërius decis. 5. num. 18. Auill. in cap. prelo.

prelo. cap. 15. n. 35. Auenda. in eodem tractatu 1. p. c. 17. n. 10. Parla. rerum quoti. lib. 2. c. fi. 6. p. §. unico à num. 34. qui etiam disputant, quis eorum, prædecessor, an successor executor debeat habere, & percipere decimam, & emolumenta ipsius executionis, qui illam incepit, aut qui illam perfecit: hinc meritò iudex successor, vel aliter loco alterius subrogatus, poterit ea omnia facere, quæ poterat ille, cuius fuerit loco subrogatus l. 2. Cod. de eo qui vicem alter. gerit. Alexand. in l. 1. numero 53. ff. de off. eius cui mandata est. Petrus Barbofa in l. si longius in princ. numero 44. ff. de iudicijs. & facit regul. is qui in ius succedit alterius de regulis iuris.

Hinc est quòd successor ordinarius, & prædecessor, (cum idem iudex reputetur) potest successor restituere in integrum, contra factum sui prædecessoris, Speculator titul. de restitutio. in integrum §. videndum restat numero 4. quem referens sequitur Sigismund. Eficacia in tractatu de appell. questione 19. rem. 2. numero 32. & absoluere ab excommunicatione emissa per prædecessorem & subdelegatam, ita Felinus per textum ibi in cap. pastoralis. in principio sub numero 11. de officio & potestate iudicis delegati.

Cum igitur iudex prædecessor potest reponere attentata à se gesta iuxta text. in c. venientes in fin. de iur. iuran. & per Philip. Francum, Couar. Lancelot. & alios supra citatos ad priorem partem huius capitis, vbi latius de hac re; nihil mirum, vt successor in idem tribunal, instantiam, & iurisdictionem ac potestatem, queat illa similiter reponere.

Et in specie probatur, quia in omnibus casibus, in quibus iudex à quo potest reponere attentata siue à se, siue ab aliquo facta, pariter & eius successor poterit illa reponere, & reuocare, quia eodem modo procedit successor, quo prædecessor, ita tradit post Innocentium ibi Anton. Butrius in cap. cum M. Ferrarier. in c. 58. colum. antepenult. in princ. de consuet. Lancelot. Rober. de attentatis 3. p. cap. 27. numer. 53. & facit Rota decis. 55. aliàs 389. si appellatur de appell. in nouis. Milis in repertorio. verbo, attentata lite pendente fol. 3. ac in verbo iudex appellationsis à grammine fol. 175. & idem latè, & optimè Marquessan. tractatu de commissio. 1. p. c. 29. n. 40.

Item & bene Lancelot. vbi proximè numero 52. cum sequentibus. dicit; quòd non solum iudex, cuius fuit læsa maiestas, hanc reuocationem attentatorum facere possit, verum etiam eius successor, & subrogatus; cum hæc maiestatis læsio non dicatur facta personæ, nec coherere personæ ipsius Salgado de protect. Reg. Tom. 1.

iudicis; sed dignitati, quæ nunquam mortitur, cum repræsentatiuè, semper duret idem iudex, iuxta leg. proponatur ff. de iudicijs qui. num. 56. & hoc ampliat, vt non solum procedat, quando huiusmodi subrogatio facta fuerit expressè ab homine; verum etiam si sit facta tacitè à iure. ex dict. Rote decisione.

Et quòd successor tenetur reponere, & purgare attentata à suo prædecessore facta, tenet latè Flamin. Pari. resg. lib. 1. quest. 16. à num. 39. & sequentibus. vbi resoluit pro vtriusque opinione, quòd succedens in beneficio per resignationem, tenetur purgare attentata per prædecessorem resignantem, & ita tenuisse Rotam in vna Arimien. nullitatis. & attentionem coram Acorambono 27. Aprilis 1556. testatur, qua deciditur; non esse procedendum in causa nisi purgatis per cum attentatis. testatur de ea decisione Lancelot. Robert. in tractatu de attent. cap. 4. ampliatione 5. numero 3. & cap. 29. numero 102. & iterum tenuit Rota in vna Camaricensi Archidiaconus sub die 13. Nouembris 1558. teste Cardin. Paleoto decisione 116. incipit Gutti. quem allegat Parisii. vbi supra numero 42. ergo iudex successor in tribunali, aut iurisdictione, iustissimè poterit reponere attentata à prædecessore facta, quemadmodum, & iste poterit reuocare prædecessor, maximè virtute provisionis Regiæ, qua huiusmodi attentatorum repositio iubetur post actorum inspectionem.

Et vltimè hæc pars comprobatur, quia quando præceptum est aliquid praxori, vt 86 praxori, putà, & ratione officij, transit in successorem, qui omnino tenetur adimplere, ita tenet Bald. in leg. tale pactum ff. de pactis leg. si communis seruus ff. de stipulat. seruo. idem tenet Bart. in leg. à filio in fin. de alimen. & c. barrii legatis. Speculator in titulo de instrument. editione §. nunc aliquid versiculo sed quid erit, & idem transit gloss. in cap. penult. de testamen. in 6. Rota decis. 412. in nouis. probant pulchrè Couarruu. in practica. question. cap. 11. à numer. 1. & præcipue num. 2. versiculo secundo hoc ipsum probatur. bene etiam Mantica de tac. & ambig. conuentio. lib. 7. tit. 23. num. 49. & 50. & nos latius infra 4. p. cap. 6. in vltima difficultate vers. circa quod nunc primò quarto, & c. à n. 66. quibus facit ferè in terminis, quæ Marquess. tract. de commiss. 1. p. cap. 29. num. 40. dum inquit; quòd iudice ab officio remoto, alter ei succedat, tunc quia non persona, sed dignitas officij, vel maiestas, in successore eadem existens fuit læsa, quia repræsentatiuè, semper durat eadem persona & iudex, ex d. leg. proponatur; N 2 poterit

poterit ex suo mero officio attentata à prædecessore reponere, ex Rota decis. 2. de restit. 87 spolia. in nouis & 5. n. 5. ut lite pendens. in antiq. & in d. decis. 412. fuit determinatum, vbi dicitur, quod Episcopus debet adimplere mandatum factum prædecessori, sub nomine dignitatis, ita per Abb. ibi tenet etiam Fel. in c. quoniam. Abb. n. 10. de off. delegati. qui cum 88 Speculatore vbi proximè idem intelligit in executore; cui conuenit, quod dicunt Rodoanus in tract. de rebus Ecclesie quest. 57. n. 91. & Zerola in praxi Episcopali 1. p. verbo success. 89 for. §. 5. fol. mibi. 334. quod successor tenetur exequi mandatum factum per Papam suo prædecessori.

Hinc etiam est, quod literæ directæ Episcopo prædecessori mortuo, sub nomine dignitatis, & habito respectu ad officium, illas tenetur successor exequi, & implere, ita tenet Flores de Mena practic. quest. q. 4. n. fin. & est text. expressus in authent. ut nulli iudic. liceat habere loci sermatio. §. ex hoc vero iubemus. cuius sunt mirabilia. verba. Ex hoc verò iubemus obseruari ab omni administratore, vt si contigerit, in scriptis nostram iurisdictionem fieri, ad aliquem iudicem, & interea iste queat ab administratione: is qui post illum susceperit dignitatem, accipiat eam & infinet. & si quidem priuata est causa, & implere eam, & assequi, quemadmodum ad eum promeruit rescriptum, &c. qui text. mirabilis est & expressus huic difficultati. vbi glossa etiam mirabiliter explicat.

Hinc etiam est, quod eleganter docet doctissimus Auendam in tract. de exequen. mand. c. 17. sub n. 10. vers. & nouus executor. post Angelum in aut. ut nulli iudicem §. & hoc col. 9. & Felin. in c. cum contingat de foro compe. & per notata per Doctores in l. fundum in prin. ff. de acquir. possess. quod successor & nouus executor virtute primi mandati, dati suo antecessori, potest illud exequi absque alio nouo mandato.

Ex prædictis igitur euidenter colligitur, tuendam esse, & tenendam in praxi, prout ego tentam vidi aliquoties; vt successor in iurisdictionem sibi prouisionis Regiæ facta intimatione, teneatur reponere attentata per suum prædecessorem; quo supposito, non obstant fundamenta pro contraria parte adducta.

Nec enim obstat primum deductum ex d. l. 36. ibi in illis verbis, prouenat que el tal juez la otorgue, &c. cui multipliciter respondetur, tum quia ideo de eodem iudice loquitur, quia assidue ipsemet reponit, raro autem, imò & rarissimè, contingit, vt ipse moriatur, eo litis statu, & sic nihil mirum, vt 92 de eo loqueretur l. Regia, cum ad ea quæ

frequentius accidunt, iura adaptantur, & tristes euentus non sunt considerandi.

Vel aliter & secundò, & meo videri rectè, responderetur ad d. l. Regiam, vt ideo dicitur el tal juez, vt declaretur quod non idemet tribunal Regium quod decretum protulit violentiæ, ipsum debeat cum effectu exequi (prout iuris regulæ aliàs in cæteris causis postulant) nec alius quilibet iudex alterius tribunalis, sed ipsemet dumtaxat, qui de causa cognoscit, decretum exequatur, reponendo attentata, ad demonstrandum, quod cum violentiæ cognitio in procedendo fit extraordinaria, & irregularis, pariter & eius executio extra ordinem etiam esse debet.

Et vterius respondetur, vt illa verba, el tal juez, intelligantur, id est, iudex talis tribunalis, vt comprehendatur etiam successor, cum successor & prædecessor idem iudex reputetur, vt latius superius probatum reliquimus, iuxta dict. l. proponatur de iud. & cetera iura, maximè cum ita de iure sit, vt præceptum factum prædecessori, vt iudici, debeat successor exequi, & implere, cum in eo rectè dispositio verificetur, vt paulo antè latè probauimus, præcipue cum sumus in fauorabilibus, & priuilegiatis. prout est attentatorum repositio, vt statim dicitur.

Deinde, quia cum ille iudex, qui vim intulit, decesserit; impossibile est, vt reponere queat, qui est casus non præuentus, nec decessus à d. l. Regia, & sit relictus dispositioni iuris communis, dictatis, quod quando sententia non potest secundum eius tenorem exequi propter maximam difficultatem, aut interdum impossibilitatem, exequi debet eo modo, quo potest, ne iudicium reddatur illusorium, & remaneat sine effectu, latè, & eleganter Angel. Aretin. consil. 136. in themate n. 4. & seqq. vsque ad fin. qui loquitur in optimo casu, scilicet, quando quis cõdemnatur, vt conferuet indemnem Titium, ab obligatione Caij, si interim obligatio extincta fuit, quia Titius fuit compulsus soluere, debet Titius relaxari indemnis, eodem modo, quo potest, vt solutum sibi restituatur, & idem Aretin. in d. consil. 136. à n. 3. constituit aliud exemplum, scilicet, quando quis cõdemnatus est, ad tradendum debitori instrumentum debiti, quod si nõ reperitur, cogitur creditor debitorem liberare, & plura similia exempla adducit ibi, quem sequitur Card. Tusc. practic. concl. tomo 7. littera S. concl. 126. à n. 125. vsque ad num. 129. quia verba adaptantur saltem implicite Bertachi in tractatu de Gabellis 2. membro 8. part. pri. de Gabellis rerum animatarum. secundum gloss. quam dicit notabilem in aut. generaliter, & 94 ibi

ibi Bald. C. de Episcop. & cleri. & per l. si ita fidei iussorem accepero ff. de fidei iussorib. vnde euenit, quod si sententia non potest exequi propter maximam difficultatem, quia seruus vel res, ad quam fuit quis condemnatus, ea abest, aut perit, mortua aut extincta est, loco eius exequitur in alia re corquali, aut æquivalenti, & sic in eius valore, aut interesse, text. est in leg. qui restituere ff. de rei vind. l. Iulianus ff. de confessis leg. si seruo. §. fin. ff. de verbo. obligatione. leg. si longis Cod. de executione rei iudica. l. 5. ante medium tit. 27. part. 3. l. 3. tit. 14. part. 5. Palacius Rubius in l. 63. Tauri num. 32. Parladorus lib. 2. rerum quotidianar. cap. fi. 5. p. §. 2. num. 7. & in lib. 1. cap. 6. numero 13. Castillo in l. 63. Tauri fol. 129. columna 3. ad fin. & colum. 4. Franc. decis. 228. p. 2. Gregorius Lopez in dictis legibus Regijs. & in cæteris communiter Doctores, de quo nos latè egimus infra in 4. part. cap. 5. à num. 33. & cap. 9. à num. 206. ergo à fortiori idem dicendum est in nostro casu, vt iudex subrogatus loco primi demortui, teneatur exequi, & Regiam prouisionem adimplere, ne illusoriam remaneat tot salubre violentiarum remedium.

Nec obstant, quòd in pœnalibus & odiosis non fit extensio ad subrogatos, & quod facinus suos habet auctores, quos pœna non egreditur. quia responderetur, quòd in præfenti non sumus in odiosis, & pœnalibus, sed in re merè fauorabili, & priuilegiata, prout est attentatorum repositio, & reuocatio, quo remedio, nullum fauorabilius in iure reperitur, Franch. in c. bone num. 13. & sub n. 15. de appellationibus. Alexand. consilio 89. diligenter in fi. lib. 1. Decius in cap. ex parte el segundo columna fin. versiculo 4. concl. de rescript. Rota decis. 2. aliàs 14. fuit dubitatum n. 3. de restit. spolia. Franch. in c. consilium el 2. num. 8. de appell. Alexand. cons. 99. visus n. 4. lib. 5. Per. de Anchara. in c. 1. ut lite pendente in fin. Oldrad. cons. 199. pro fundamento in prin. post Innoc. Ripam, in d. c. consilium sub n. 10. Eguidius decis. 49. agens, & decisione 294. id autem Stephanus Auffer. in addit. ad decisionem Cappelle Tholos. 15. ad fin. Ruin. consil. 76. in princ. libro 5. Ioannes Crotus cons. 101. viso puncto numer. 3. Menoch. de recuperan. poss. rem. 17. n. 25. Achill. de Grassis decis. 24. attentatorum causa sub rubr. de attentatis. latissimè profertur Lancel. de atten. 3. p. c. 30. tit. de priuilegijs attentatorum per totum.

Et ex alio colligitur esse priuilegiatum, & fauorabile, prout est hoc charitativum subsidium, & recursus ad tribunal Regium, quo agitur deliberando vt oppressos à manu calumniantium, & vt superioris autoritas, quæ per attentantem contempta erat, restituitur. Salgado de protect. Reg. Tom. 1.

tuatur, liberèque, etsi ne impedimento grauatius illum queat adire, ex his quæ latè nos adduximus capitibus præcedentibus, præcipue c. 1. à n. 149. 239. & 306. & à n. 314. & in epilogo pœciali. & ita cum hic nõ agatur de causa pœnali, sed priuilegiata, & fauorabili, sequitur, vt argumentum retorquetur, & vt faciat sensum, quòd cum sumus in fauorabilibus, fiat extensio ad subrogatos: & insuper quia iudex successor tantum abest, vt aliqua affligatur pœna, sed vt Regij tribunalis ministro sibi causam mēdendam cõmittitur, exequutor enim cui sententia pœnalis exequenda cõmittitur, non participat de illius pœna, sed honoris & potestatis iudicis superioris, non enim hic agitur de exequenda pœna, apposta à iudice prædecessori iudici, pro attentatis à se factis, in iudicè successore, nec in hoc se potest introumittere Senatus, prout diximus infra hac 1. p. c. 6. à n. 12. quia si hoc esset, rectè procederet argumentum contrarium; sed sumus in longè nimis dissimili casu, vt dictum est.

Imò etiam & adhuc in pœnalibus, & odiosis, licet pœna nõ transeat ad successorem & heredem, cum morte sit extincta, transit tamen, damnorū satisfactio, in quantum, ad eum peruenit. bonus est text. in l. 1. c. ex delictis defunctorum in quantum heredes conueniri. ibi, quo vim fecit, &c. defuncto successoris eius in solidum, alioquin in quantum ad eos peruenit cõueniri valet. cum vt latè superius dixi, in successore transeat iudicium, iurisdicatio, instantia, acta & lis cuius pars est, attentatum à iudice, quod est qualitas quæ liti inhæret, ab eoque dependet, sine quo attentata non dantur, secundum Calliadorum decis. 6. n. 2. super Regul. & dictum fuit in vna Nolanen. Abbatiæ corà Junio, 20. Octobr. 1557. & in alia Mediolanen. Capellanæ coram Chifanen. 28. Iunij 1557. & in alia nullius seu Pennen. coram Robufferio, 31. Maij 1568. vt testatur Lancelot. Robert. de atten. 3. p. cap. 22. à num. 41. & seqq. vbi ex hoc infert, quòd subrogatus ad litem potest dari de attentatis, quemadmodum eius prædecessor, sequitur euidenter, quòd etiam si essemus in pœnalibus, nihilominus, successor tenebatur reuocare parti damnum, quod fit per attentatorum repositionem, quibus quidem rationibus, omnia ferè cessant argumenta contrariæ partis.

Nec etiam obstat, quòd sententia lata contra vim inferentem non exequatur contra successorem heredem, quia alia est vis defuncti, alia hæredis & successoris, quia omnia alia responsione, quæ dari potest, & colligitur ex his quæ latè diximus infra in tract. de exec. c. 8. de excessu de persona ad personam à n. 247.

109 Dices, quod id procedit in hereditibus, ex ea ratione, quia alia est possessio defuncti, alia heredis, successoris, in quem licet omnia iura transeant (adita hereditate) non tamen possessio, quae extincta iam fuit, *l. cum heredes de acquir. poss.* & possessio heredis est noua possessio, non autem continuata à defuncto, per cuius mortem fuit extincta, vt dicunt Doctores pro contrario adducti, sed nõ procedit in iurisdictionis, tribunalis, vniuersitatis, dignitatis, Ecclesiae, populi, & aliorum similibus successore, in quibus non datur huiusmodi possessionis extinctio, & variatio. quoniam ipsa vniuersitas, & persona ficta est quae possidet, & semper eandem possessionem retinet, quia nunquam moritur, sed sepe eadem est, & per variationem & mutationem; seu mortem administrantis non mutatur, variatur, aut in aliquo alteratur, vniuersitatis possessio, quae nunquam vacat mortuo administratore.

Et ideo successor administrationis nõ indiget de nouo accipere possessionem rerum vniuersitatis, optime & late B. in l. 1. §. *municipes, ff. de acquir. poss.* & in l. cum heredes, ff. de acquir. poss. per Innocen. in c. cum in officio de testamen. & loquendo de Ecclesia, quae cum nunquam moriatur cap. *liberti 12. q. 2.* ita nec possessio rerum Ecclesiae dicatur vacare, etiam mortuo praelato, ex quo ipse possidet, docent Bal. in l. fin. C. de edito *Dini Adrian. tol. & in l. unica in prin. Cod. de caduc. tollen. Parisius consil. 24. n. 7. vol. 1. Borgni. Cauca. decis. 96. in prin. n. 5. & in addit. n. 54. & decis. 74. n. 105. p. 1. & decis. 28. n. 12. p. 3.* vbi ex hoc infert, quod cum possessio Ecclesiae in Ecclesia continuatur, (etiam mortuo praelato) dicitur simul cum occupatore possidere, & esse in summariissimo possessorio, nec dicitur attentare Ecclesia possidendo. Sequitur Brexianus in *repto. ad eundem Cauca. verbo possessio Ecclesiae continuatur.* Marra in *tractatu de iurisdictione 4. part. cent. 1. casu 17. à numero 10.* vbi dicit, quod Praelatus successor non succedit tanquam dominus, sed tanquam procurator Ecclesiae c. 2. de *donat.* vbi ad plura ipse infert, quae huc conducunt.

Hinc est, vt possessio iuris patronatus competens alicui ratione dignitatis, villae, castri, maioratus, aut Ecclesiae, retinetur per ipsam dignitatem, villam, castrum, maiora- tum, aut Ecclesiam, (etiam mortuo Praelato & administratore) Rota *decis. 1. de iure patron. aliis 140. in nouis. Bellamera decis. 70. Paul. de citat. Dinus de iure patron. 6. p. art. 3. num. 64. Lamber. eodem tractatu 2. part. 1. lib. quest. 9. art. 3. num. 8. ad fin. & 1. p. q. 3. 2. lib. quest. 3. art. 1. num. 9. post Card. in c. ex literis. 1. opposit. per illi text. (quem sic intelligit) de iure patr. Caietan. in *repetitio. c. fin. de electione**

in 6. Nicol. Garcia de *beneficiis 5. p. c. 5. n. 9.* qui etiam dicunt; quod nouus possessor castri, villae, seu comitatus, ratione cuius competit ius praesentandi, licet nunquam antea praesentauerit, potest praesentare (quia ipsa dignitas, aut comitatus, videtur hoc ius patronatus semper retinuisse) quia quasi possessio iuris praesentandi, quae erat apud antecessorem ratione dignitatis, beneficii, castri, villae, vel comitatus continuatur in successorem, etiam absque alia noua eius apprehensione, d. Rota *decis. 1. aliis 140. in nouis. Achil. decis. 105. seu 5. de causa poss. n. 8. Tiraq. in tract. le mori saisi. in praesatione declaratione 5. facit decis. Rota 9. de causa poss. in antiq. latissime prosequitur Nicolaus Garcia ubi proxime à num. 37. cum sequentibus, & supra à n. 33. reddens rationem; quia possessio re- 117 tinetur per Ecclesiam seu dignitatem, etiam mortuo Praelato, vt per Felin. in cap. *constituturum n. 19. de rescriptis. Rota decis. 1. num. 14. de restitutione spoliatorum. in nouis. Castador. decisione 7. numero 13. de causa poss. Rota decis. 390. part. 1. & decis. 19. n. 8. part. 2. diuersorum. de quo etiam bene per Peregrinum in tractatu de fide art. 48. num. 79.* cum pluribus Doctoribus, vbi aduertit differentiam inter possessionem heredis, & successoris Praelati, & inter dignitatem seu Ecclesiam. & sic non obstat argumentum in contrarium adductum. Maxime quia nos sumus in longè diuerso casu, & extra terminos Doctorum in dicto argumento allegatos, quia sumus in attentatis, in quibus etiam successor singularis illius, qui attentauit, & etiam iudex, vt late probauimus supra.*

Nec obstat vltimum argumentum, quo dicitur: quod cum prouiso Regia de successore non loquitur, de eo non debet intelligi: quia doctrinae ibi adductae loquuntur in condemnatis per sententiam, & obligatis per scripturam, quia cum non nominentur in ea, non debet contra illos exequi, nos autem loquimur, in prouisione directa iudici, qui etiam verificatur in successore in eandem iurisdictionem, cum idem reputatur secundum text. in c. *quoniam Abb. de off. delegati, & in l. proponatur. de iudicijs.* & ea quae longa manu supra conuicimus pro huius partis fundamentis, quibus suppositis, licet poterit pars, in cuius fauorem data est prouisio Regia, vt iudex ecclesiasticus deferat, & reponat, recurrere ad iudicem successorem, siue in delegata, siue ordinaria iurisdictionem, siue sit datus ab homine, siue tacite à iure, eique intimet prouisionem praedictam, quae si nõ adimpleuerit, ad tribunal recurratur, pro secunda iussione, quae dicitur vulgò *sobre curia*, & ita practicatur; & aliquando in.

CAPVT IV.

Ab Ecclesiastico iudice aliquid reponente mandato, & virtute prouisionis Regij Senatus, ad quem per viam violentiae itum est, appellationi emissa non deferens; an vim faciat.

S V M M A R I V M.

in praxi receptum vidi. Prae oculis tamen habeat pars, vt animaduertat, an collega virtute commissionis, & rescripti possit causam ab alio vel mortuo, vel legitime impedito iam inceptam assumere, & cognoscere, quod ex serie, & tenore clausularum rescripti facile colligetur iuxta text. in cap. cum plures de off. delegati in 6. cap. *prudenciam in fine de off. delegati*, & alia plura iura in titulis de off. & potest. iud. delegati. & de rescript. in decretal. in 6. ac etiam in iure ciuili, & vbi que late per Doctores, & si forte collega procedere non potest, recurrit pars ad superiorem, vt alium loco mortui, iudicem nominet, iuxta l. *mortuo iudice ff. de iudicijs. l. fin. Cod. de sententia & re iudicata*, vel loco impediti vel absentis iuxta text. in l. si longius. ff. de iudicijs, vbi latissime per Doctores, & praecipue per Petrum Barbofam, vbi late agit quod loco iudicis absentis, vel impediti, delegati, vel ordinarij, dandus est successor, vbi quando impedimentum est perpetuum, 122 vel temporale, & de alijs pluribus difficultatibus, hunc articulum concernentibus, ad eum vt quisquis subrogetur, in causa loco mortui iudicis, absentis vel impediti, potest & tenetur virtute Regiae prouisionis attentata à praedecessore reponere, appellacionique deferre, & hoc iure vtimur.

123 Et aduertit quod ista talis dicitur subrogatoria commissio, quando scilicet absente iudice iam dato, suspecto, impedito, siue mortuo, alter in eius locum datur, & subrogatur, causam ei in eisdem statuet terminis, quibus reperitur de mandando, Decius *consil. 449. numer. 2. 1.* vtrique talem commissionem esse receptam, passimque concedi testatur Marquessa. de *commission. 1. parte cap. 3. numer. 43.* animaduertens, & bene circumspicte, has subrogatorias commissiones dandas fore, & simpliciter attendendo, ne in corpore inferantur clausulae statum causae alterantes, maxime circa substantialia, quia partis citatio tunc foret necessaria, & ab ista praxi antiqua non esse recedendum, testatur post Crauetam *consil. 91. num. 7. Rolan. à Valle consil. 4. num. 24. volum. 3. Bald. in l. quicumque num. 26. Cod. de seruis fugitiuis.* pro quo facit quae superius num. 69. diximus iudicem subrogatum, & taliter successorem assumere negotium & causam, in eodem statu, eamque ex eisdem actis determinare, quare simplicem subrogationem, & non aliud continere debet commissio cui assistit ius commune, cum subrogatus ad instar antecessoris habetur, dicit Marquessa. vbi proxime d. c. 43.

Appellare licet à repositione, vel delatione appellationis, quemadmodum à repositione alicuius articuli. n. 1.

Tribunalia Regia idem imitantur, & ideo eorum prouisiones inbent iudicibus Ecclesiasticis, vt reponant ea, quae ipsi de iure reponere debebant. n. 2.

Factum accedens ultra statutum, quo quis iam tenebatur, non mutat qualitatem vel naturam obligationis. n. 3.

Iudex Ecclesiasticus adstringitur precepto tribunalis Regij sub panarum incursu, attentata reponere, & appellationi deferre. n. 4.

Appellare non licet à iudice faciente id, quod praecise faciendum compellitur. n. 5.

Appellari non potest à permissione data à iudice requisito per literas alterius, vt in sua iurisdictione aliquid exequatur. n. 6. & 7.

Faciens aliquid voluntarie, ad quod praecise faciendum poterat compelli: dicitur necessitate coactus facere. n. 8.

Sola potentia cogendi ad actum, quamuis ad actum coactionis non sit deuentum, inducit coactionem. n. 9.

Faciens aliquid coacte, & contra suam voluntatem sibi non imputatur. n. 10.

Repositio attentatorum facta à iudice Ecclesiastico est in executionem decreti Regij Senatus, vim fieri declarantis, & ibi de intellectu d. l. 36. *recop. n. 11.*

Appellari non potest nec supplicari à decreto Regij Senatus vim fieri declarantis, vel negantis, nec alius datur recusatio. n. 12.

l. 36. tit. 5. lib. 2. *recop. declarat. ibid.*

Appellari non potest ab executione decreti Regij Senatus, & eius executore, qui est iudex Ecclesiasticus, cui decretum dirigitur exequendum. n. 13.

Executio non grauat plus quam sententia, quae exequitur. n. 14.

Appellari non potest ab actu, à quo executio emanat, sicut nec ab executione. *ibid.*

Actus duo quando ita se habent, vt vnus veniat in executionem alterius, si non potest appellari à primo, nec poterit à secundo. n. 15.

Iudex Ecclesiasticus reponendo attentata virtute decreti Regij Senatus ita mandantis, non